

พระราชดำรัสของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

"

... ไปอุดรครั้งแรกเมื่อปี ๒๔๙๘ จังหวัดอุดรธานี ยังไม่มีศาลหลักเมือง วันนี้ดีใจที่ผู้ว่าราชการจังหวัด และกรรมการดำเนินงานสร้างศาลหลักเมือง ได้ช่วยกันสร้างศาลหลักเมืองแล้วเสร็จ เป็นของมงคล สำหรับพี่น้องชาวอุดร ขออวยพรให้ชาวอุดรอยู่เย็นเป็นสุข และขอแสดงความยินดีกับชาวอุดรด้วย ...

"

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
พระราชทานแก่คณะกรรมการดำเนินโครงการก่อสร้าง
ศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี

Udon's Most Comprehensive Map & Guide

อุดรธานี
UDONTHANI

ประวัติ
ศาลหลักเมืองอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี เป็นเมืองเก่าแก่ในภูมิภาคเอเชีย นับเป็นดินแดนอารยธรรมของมนุษยชาติ จากหลักฐานทางโบราณคดีในยุคก่อนประวัติศาสตร์ ณ บริเวณบ้านเชียงแหล่งมรดกโลก พบว่ามีอายุประมาณ ๕,๐๐๐-๗,๐๐๐ ปีมาแล้ว และยังพบภาพเขียนสีของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ ๔,๐๐๐ ปี จากแหล่งโบราณสถาน บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาทอีกด้วย

ประวัติการสร้างบ้านแปลงเมืองจาก**บ้านเดื่อหมากแข้ง** และพัฒนามาเป็น**จังหวัดอุดรธานี**ในปัจจุบัน เริ่มต้นจาก ร.ศ. ๑๑๒ ในสมัยแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในช่วงที่ประเทศสยามถูกคุกคามจากต่างชาติ ต้องเสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง โดยบังคับจากสนธิสัญญา จึงมีความจำเป็นที่ต้องวางระเบียบแบบแผนและจัดหัวเมืองชายแดนให้มีความสงบเรียบร้อย หลังจากสงครามปราบฮ่อ พระเจ้าน้องยาเธอ พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม พระผู้เป็นกำลังสำคัญของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในครั้งนั้น ได้ทรงพิจารณาเคลื่อนกองกำลังทหารและพลเรือนย้ายมาจากเมืองหนองคาย มาไว้ ณ บ้านเดื่อหมากแข้ง เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๓๖

ในการตั้งศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี ซึ่งถือเป็นเสมือนหลักชัยของบ้านเมืองเพื่อดำรงและสืบสันติสุขของประชาราษฎร์จังหวัดอุดรธานี แต่เดิม ศาลหลักเมืององค์แรก ได้สร้างขึ้นจากความร่วมมือจากข้าราชการ พ่อค้าประชาชนในสมัย **นายจินต์ รักการดี** เป็น**ผู้ว่าราชการจังหวัด** ทำการวางศิลาฤกษ์เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ ในช่วง ๓๙ ปีที่ผ่านมา ซึ่งมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ตลอดจนที่ตั้งภูมิทัศน์แวดล้อมไม่เป็นสง่าราศีแก่บ้านเมืองที่กำลังพัฒนาขึ้นอย่างเป็นลำดับ

ประกอบกับได้ตรวจสอบจากกรมศิลปากรพบว่า ยังไม่เคยขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ในการตั้งศาลหลักเมืองอุดรธานีอย่างเป็นทางการเลย สืบเนื่องจากไม่ทราบระเบียบขั้นตอนดังกล่าวมาก่อน หลังจากนั้นจึงได้ปรึกษาหารือในกลุ่มคณะพ่อค้า คหบดี ประชาชนชาวจังหวัดอุดรธานี ในที่สุดได้มีความเห็นร่วมกันว่า สมควรที่จะปรับปรุงหรือก่อสร้างศาลหลักเมืองใหม่ เพื่อความสง่างาม และเป็นสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ประจำจังหวัดอุดรธานี

จากนั้นได้นำเรื่องเสนอท่านผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้นคือ **นายดำรง รัตนพานิช** ซึ่งก็ได้รับความเห็นชอบ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาหาข้อมูลในการก่อสร้าง ต่อมาในปี ๒๕๓๘ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ร่วมกับทางราชการ พ่อค้า คหบดี และประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาต ก่อสร้างศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี และได้รับหนังสือตอบรับจากสำนักพระราชวังว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว เมื่อ **วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๘**

และคณะทำงานได้มอบงานให้ **ดร. ภิญโญ สุวรรณคีรี** ศิลปินแห่งชาติ และเป็นสถาปนิกผู้ออกแบบสร้างศาลหลักเมืองใหม่ เน้นลักษณะสถาปัตยกรรมแบบผสมผสานของไทยอีสาน และต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ **นายวิชัย ทัศนเศรษฐ** ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีคนต่อมาได้เป็นผู้อำนวยการก่อสร้างศาลหลักเมือง มูลค่า ๑๔ ล้านบาท จนแล้วเสร็จ

อีกด้านหนึ่งคณะทำงานได้ทำการสืบเสาะหาต้นคูน สำหรับใช้เป็นหลักเมืององค์ใหม่ ซึ่งพบที่ อ.นายูง จ.อุดรธานี และได้กราบเรียนเชิญพระ**ครูวามมุณี** พราหม์ประจำสำนักพระราชวัง เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทุกขั้นตอน นับตั้งแต่พิธีการบวงสรวงหลักเมืององค์เดิม และพิธีพลีต้นคูน กระทั่ง อัญเชิญไม้มงคลมาประดิษฐานที่ศาลหลักเมือง จนเสร็จพิธีการอย่างสมบูรณ์ จากนั้นได้อัญเชิญองค์**ท้าวเวสสุวรรณ** อันเป็นสัญลักษณ์ของเมืองอุดรธานี มาประดิษฐานแทนที่ตำแหน่งหลักเมืององค์เดิม และอัญเชิญหลักเมืององค์เดิมยกขึ้นไปเคียงคู่อาสน์ร่วมกับหลักเมืององค์ใหม่ได้อย่างเหมาะเจาะพอดี

ในการดำเนินการก่อสร้างศาลหลักเมืองหลังใหม่นี้ประจวบเหมาะกับวาระทรงพระเจริญพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ อีกด้วย จึงได้สนับสนุนจากส่วนราชการให้เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในวาระเดียวกัน ซึ่งชาวจังหวัดอุดรธานีมีความยินดียิ่ง ได้พร้อมใจกันน้อมเกล้าฯ สร้างศาลหลักเมืองถวาย

และในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมฯ ให้นายวิชัย ทัศนเศรษฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี พร้อมด้วยคณะกรรมการดำเนินการสร้างศาลหลักเมือง จำนวน ๓๙ ท่าน เข้าเฝ้าน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายยอดเสาหลักเมือง เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

หลังจากนั้นได้กราบอาราธนาสมเด็จพระพุฒาจารย์ ทรงอัญเชิญยอดเสาหลักเมืองขึ้นประดิษฐานเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมฯ ให้**สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร** เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเปิดศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี เมื่อ**วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๒** นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นแก่ชาวอุดรธานี และสร้างความปลื้มปิติเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีความสวยงามเป็นสง่าราศีแก่บ้านเมือง และเป็นสถานที่มหามงคล ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจ คุณธรรมความดี และความรุ่งโรจน์สถาพร ของจังหวัดอุดรธานี และประเทศชาติอันเป็นส่วนรวมต่อไป

City Pillar Shrine of Udon Thani

Udon Thani was once the place of civilization, as evidenced by many archaeological finds, such as skeletons and pottery, aged 5,000-7,000 years, discovered in Amphoe Ban Chiang. The area is believed to be the prehistoric settlement and has been listed as one of the UNESCO world heritages. Apart from this, 4,000-year-old prehistoric cave paintings were found at Phu Phra Bat Historical Park which is situated in Amphoe Ban Phue.

Udon Thani was formerly known as **Ban Due Mak Khaeng**. Back to 1893, during the reign of Rama V, Thailand was forced to cede all the Laotian territories on the left bank of the Mekhong by the 1893 treaty with France. The Thai troop had to withdraw from Nong Khai, the city next to the Mekhong. The eader **Kroommaluang Prachak Silapakom** then chose to settle the army base at **"Mak Khaeng"** on 18 January, 1893.

With the pride of our history, the ceremony of the enshrined pillar marking the center of Udon Thani was held on Monday, February 23, 1959. The pillar had stood as the spiritual certainty and peacefulness of the citizen for 39 years before it was in the state of decay. On **October 10, 1995**, His Majesty the King granted permission for the new city pillar to be made. Consequently, the city pillar shrine of Udon Thani was built, having the statue of Vaishravana, the god of the North, in the front.

As the grace of the city, the pillar shrine has been maintained by the **Udon Thani City Pillar Shrine Foundation** with financial support from merit activities.

แผนที่จังหวัดอุดรธานี

UDONTHANI MAP

แม่น้ำโขง Mae Khong River

เลย LOEI

หนองคาย NONG KHAI

หนองบัวลำภู NONG BUA LAM PHU

ขอนแก่น KHON KAEN

กาฬสินธุ์ KALASIN

อ.นายูง Na Yung

อ.น้ำโสม Nam Som

อ.บ้านผือ Ban Phue

อ.สร้างคอม Sang Khom

อ.เพ็ญ Pen

อ.บ้านดุง Ban Dung

อ.พิบูลย์รักษ์ Phibunraksa

อ.ทุ่งฝน Thung Phon

อ.กุดจับ Kud Jub

อ.หนองหาน Nong Han

กิ่ง อ.ประจักษ์ศิลปาคม Prajak Silpakom

อ.ไชยวาน Chai Wan

อ.กู่แก้ว Khu Khaw

อ.หนองวัวซอ Nong Wua Sor

อ.หนองแสง Nong Sang

อ.กุมภวาปี Kum Pawapee

อ.ศรีธาตุ Sri That

อ.วังสามหมอ Wang Sam Mor

อ.โนนสะอาด Non Sa-Aad

2376 2266 2348 2020 2098 2097 2021 2329 2088 2022 2256 2270 2096 2312 2225 2263 22 2350 2314 210 2313 2238 2023 2318 2025 2083 2231 2289 2315 2

N NE E SE S SW W NW

1 วัดป่าบ้านตาด

2 บ้านนาข่า

3 ภูฝอยลม

4 น้ำตกธารงาม

5 อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง

6 ภูพระบาท

7 พระพุทธบาทบัวบก

8 น้ำตกยูงทอง

9 วัดป่าภูก้อน

10 วัดป่าบ้านค้อ

11 บ้านเชียง

12 คำชะโนด

สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ๗ แห่ง คู่บ้านคู่เมืองอุดรธานี

เพื่อเสริมสิริมงคลให้กับชีวิต อันจะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญและความชุ่มชื่นใจแก่ผู้สักการะบูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นของคู่บ้านคู่เมือง นับตั้งแต่จังหวัดอุดรธานีได้เริ่มก่อตั้งขึ้น สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ๗ แห่งดังกล่าว ได้แก่

อนุสาวรีย์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม

๑ ตั้งอยู่ที่วงเวียนกลางเมืองอุดร บนถนนทหาร ซึ่งพระองค์ทรงเป็นผู้ริเริ่มวางระเบียบราชการปกครอง ขณะนั้นเรียกว่ามณฑลฝ่ายเหนือ และมาเปลี่ยนเป็นมณฑลอุดร เมื่อปี พ.ศ. 2436

*อานิสงส์ของการกราบไหว้บูชา จะทำให้มี **"ความก้าวหน้า"** ทางการงาน ปราศจากอุปสรรคต่างๆ ในการทำงาน และประสบความสำเร็จในการเรียน*

ศาลเจ้า ปู่-ย่า

๒ ตั้งอยู่ที่ใกล้ทางรถไฟ ริมถนนนิตโยเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวอุดรธานี รวมถึงกลุ่มพ่อค้าชาวจีน ผู้ริเริ่มก่อตั้งศาล และได้อัญเชิญผงธูป อันเป็นมงคล เพื่อเชิญองค์เทพเจ้าปู่ย่ามาประทับไว้ที่ศาล เพื่อให้ลูกหลานได้เคารพบูชา

*อานิสงส์ของการกราบไหว้ จะทำให้ **"ค้าขาย เจริญรุ่งเรือง"** และประกอบธุรกิจจะเจริญก้าวหน้าต่อไป*

หลวงพ่อนาด วัดมัชฌิมาวาส

๓ ตั้งอยู่ที่ริมถนนอุดรดุษฎี ใกล้ศาลากลางจังหวัด เดิมเป็นวัดเก่าแก่ของตำบลหมากแข้ง ชาวบ้านเรียกว่า **"วัดเดิม"** หรือวัดเก่า กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม ได้สร้างวัดใหม่ขึ้นในที่เดิมเรียกว่าวัดมัชฌิมาวาส โดยมีพระพุทธรูปสีขาวปางนาดปรกประดิษฐานอยู่ก่อนแล้ว ชาวบ้านเรียกว่า **"หลวงพ่อนาด"**

*อานิสงส์ของการกราบไหว้ จะทำให้สมหวังในเรื่อง **"ความรัก"** มีความมั่นคงยืนยาว*

พระพุทธโพธิ์ทอง

๔ ตั้งอยู่ในบริเวณศาลหลักเมือง ฝั่งถนนอธิบดี ตรงกันข้ามกับศาลากลางจังหวัด พระพุทธโพธิ์ทอง ได้ถูกอัญเชิญมาประดิษฐานที่ทุ่งศรีเมือง หลังจากมีผู้พบเห็นเมื่อกว่า ๔๐ ปีมาแล้ว เชื่อกันว่าเป็นพระพุทธรูปเก่าแก่กว่าพันปีมาแล้ว

*อานิสงส์ของการกราบไหว้ จะทำให้พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่มีสุขภาพแข็งแรง **"เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร"** ให้ลูกหลานต่อไป*

ท้าวเวสสุวรรณ (ท้าวกุเวร)

๕ ตั้งอยู่หน้าศาลหลักเมืององค์ปัจจุบัน เดิมเป็นที่ตั้งศาลหลักเมืององค์เก่า แต่ได้อัญเชิญไปอยู่คู่อาสน์เดียวกันกับหลักเมืององค์ใหม่ ท้าวเวสสุวรรณเป็นยักษ์ที่คอยปราบภูติผีปีศาจต่างๆ ที่จะมารบกวน และทำหน้าที่ปกปักรักษาประจำทิศเหนือ หรือทิศอุดร

*อานิสงส์ของการกราบไหว้ จะทำให้ **"ปราศจากศัตรู"** หรือใครจะคิดร้ายให้กลับกลายเป็นดี*

ศาลหลักเมือง

๖ ตั้งอยู่หน้าศาลากลางจังหวัด ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ และได้รับการบูรณะใหม่ และได้รับพระราชทานเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ จากการร่วมมือของภาคราชการและพ่อค้าประชาชนในจังหวัด จนสำเร็จลุล่วงเมื่อปี พ.ศ ๒๕๔๒ โดยมีสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ มาทรงเปิดศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี

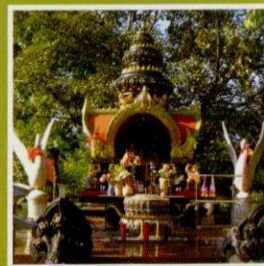
*อานิสงส์ของการกราบไหว้ จะทำให้ **"ชีวิตมีความมั่นคง"** รวมถึงครอบครัวและหน้าที่การงาน*

ศาลเทพารักษ์

๗ ตั้งอยู่ที่ใกล้พระตำหนัก ด้านทิศเหนือของหนองประจักษ์ เป็นศาลเทพารักษ์อยู่คู่เมืองอุดรมาเป็นเวลานานแล้วและเป็นที่เลื่องลือถึงความศักดิ์สิทธิ์ มีผู้คนจากต่างบ้านต่างเมืองเดินทางมากราบไหว้เคารพบูชาเป็นประจำ

*อานิสงส์ของการกราบไหว้ จะทำให้มี **"โชคลาภ"** ทั้งด้านการเงิน และการงาน*

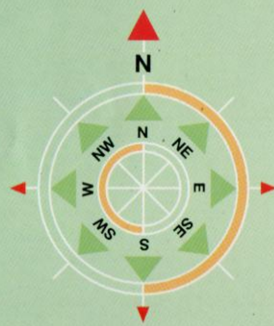
แผนที่ตัวเมืองอุดรธานี

UDONTHANI CITY MAP

สภาหอการค้าจังหวัด

ไปเวียงจันทน์ 80 กม.
To Vientien 80 km.
TOOL PRO ทูลโปร พลัส
Tool Pro Plus
ไปหนองคาย
To Nong Khai
รพ.หมอไพโรจน์
Mor Phairoj Hospital
TESCO Lotus
โลตัส

สถานีขนส่ง
Bus Terminal
รังษิณา
Rangsina Market
สนามกอล์ฟหนองสำโรง
Nong Samrong Golf Club
สวนกล้วยไม้หอม
อุดรซันไฌน์
Udon Sunshine Farm
ถ.รอบเมือง Ring Rd.
2024
2
ไป ต.บ้านเลื่อม–บ้านเชียงยืน
To Ban Luam–Ban Chieng Yuen

วัดป่าโนนนิเวศน์
Wat Pha None Niwet
พระตำหนัก
หนองประจักษ์
สถานกงศุลอเมริกา
US Consulate Office
ศาลเทพารักษ์
Theparak Shrine
ถ.ศุภกิจจรรยา
SupakitJanya Rd.
รพ.นอร์ทอีสเทอร์นวัฒนา
North Eastern Wattana Hospital
โรงเรียน
อุดรคริสเตียน
Udon Dusadee Rd.
ถ.อุดรดุษฎี
ศิริแกรนด์
Sirigrand
ถ.โพธิ์นิยม
Pho Niyom Rd.
บ้านห้วย
Ban Hauy
ถ.โพนพิสัย Phonpisai Rd.
ไปรษณีย์
ศาลแขวง
ที่ว่าการ
อ.เมือง
วิทยาลัยเทคนิค
อุดรธานี
Udon Technical
Collage
วัดมัชฌิมาวาส
Wat Matchimawat
โพศรี
Phosri
วีที แหนมเนือง
VT Nam Nuang
รพ. อุดรธานี
Udonthani Hospital
หนองประจักษ์
Nong Prajak
ศาลากลางจังหวัด
ศาลจังหวัด
สนง.เทศบาล
ททท. และ
ตำรวจท่องเที่ยว
TAT and
Tourist Police
ศาลหลักเมือง
City Pillar Shrine
องค์การโทรศัพท์
Telecomunication Office
ต้นคูน
Ton Kun
อุดร
Udon
Mukhamontri Rd.
การิน
Karin
โรงเรียน
สตรีอุดมวิทยา
ถ.วัฒนานุวงศ์
วัดโพธิสมภรณ์
Wat Phothisompon
พิพิธภัณฑ์อุดรธานี
Udon Thani Museum
ทุ่งศรีเมือง
Tung Sri
Muang

มูลนิธิเพื่อทนุบำรุงศาลหลักเมืองอุดรธานี

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ **คณะกรรมการดำเนินโครงการสร้างศาลหลักเมือง ๓๙ ท่าน** นำโดย**นายวิชัย ทัศนเศรษฐ** ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้น ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมจากพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ให้เข้าเฝ้าเพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายยอดเสาหลักเมืองเพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

หลังจากได้ดำเนินการก่อสร้างศาลหลักเมืองจนแล้วเสร็จ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชทานแทนพระองค์ทรงเปิดศาลหลักเมือง ในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๒ และกำหนดให้เป็นวันครบรอบศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานีในทุกๆ ปี คณะกรรมการดำเนินงานศาลหลักเมือง จึงได้จัดตั้ง **มูลนิธิเพื่อทนุบำรุงศาลหลักเมืองอุดรธานี** เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เพื่อเข้ามาสานต่อกิจกรรมอันเป็นกุศลต่อไป ตามเจตนารมณ์ให้ศาลหลักเมืองเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวอุดรธานี โดยนำรายได้จากผู้บริจาคทำบุญ ในการเข้ามาสักการะบูชา และทำนุบำรุงสถานที่ให้สวยงามเหมาะสมกับเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สมควรแก่การเคารพบูชา นอกจากนี้ คณะกรรมการมูลนิธิฯ ยังนำรายได้ส่วนหนึ่งไปสร้างกิจกรรมที่เป็นกุศล อาทิ ให้ทุนการศึกษาแก่เด็กเรียนดีแต่ยากจนเป็นต้น เพื่อเป็นการกุศลและตอบแทนกลับคืนสู่สังคมเมืองอุดรธานีต่อไป

ปัจจุบัน ศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี ตั้งอยู่ในใจกลางของจังหวัดในบริเวณทุ่งศรีเมือง ตรงกันข้ามกับศาลจังหวัด และศาลากลางจังหวัด รวมถึงสำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี นับเป็นแลนด์มาร์คแห่งหนึ่งของจังหวัดอุดรธานี และด้วยสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ จึงเป็นความภาคภูมิใจของชาวจังหวัดอุดรธานี

รายชื่อคณะกรรมการผู้ก่อตั้งมูลนิธิฯ

วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

นายวิชัย ทัศนเศรษฐ ประธานกรรมการ
นายดอน พลน้ำเที่ยง รองประธาน
นายสถาพร อภิชนกิจ รองประธาน

กรรมการ

นางอรนุช สินธวัชต์	นายปิติ ซื่อพัฒนา
พล.ต.ต.เสริมศักดิ์ แก้วกันทา	นางกฤษณา คุณะปุระ
นางนิดา ทัศนเศรษฐ	นางอัชฌา อัศวภัทรภูติ
นายชั้น ลลิตเลิศวงศ์	นายวิโรจน์ พิพัฒน์ไชยศิริ
นายสุรชัย ศักดิ์ศิริวุฒโฒ	นายวีรวัตร ไวทยานุวัตติ

มูลนิธิเพื่อทนุบำรุงศาลหลักเมืองอุดรธานี บริเวณทุ่งศรีเมืองอุดรธานี ถนนพานพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โทร. 0-4224-8589

Wat Phothisompon

พิพิธภัณฑ์อุดรธานี
Udon Thani Museum

ทุ่งศรีเมือง
Tung Sri Mueng

อุดร
Udon

โรงเรียน
สตรีอุดมวิทยา

การิน
Karin

ถ.วัฒนานุวงศ์ Wattananuwong Rd.

วิทยาลัยอาชีวะศึกษาอุดรธานี

ถ.ศรีสุข Srisuk Rd.

ถ.โพศรี Phosri Rd.

ถ.มุขมนตรี Mukhamontri

ถ.ประจักษ์ Prajak Rd.

ตั้งงี่สุน

พานิชย์จังหวัด

สถานีขนส่ง
Bus Terminal

โรงเรียนสตรีราชินูทิศ

บ้านเชียง
Ban Chieng

โรงเรียนอนุบาล

เทศบาล
Tesaban

วงเวียนหอนาฬิกา
Clock Circle

เจริญ
แกรนด์
Charoensri

Adulyadech Rd.

ถ.ประชารักษา Pracharaksa Rd.

ไป อ.กุดจับ
To Kud Jub

นภาลัย
Napalai

กฟภ.

โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

โรบินสัน
Robinson

วิทยาลัยพลศึกษา
และสนามกีฬา
Physical Education College
and Stadium

ถ.ศรีชมชื่น Srichomchuen Rd.

สถานีตำรวจ
Police Station

โรงเรียน
อุดรวิทยา

วงเวียนน้ำพุ
Fountain Circle

ถ.อดุลยเดช

โฮม เคเบิล ทีวี
Home Cable TV

เรือนจำ

สนง.อัยการ

ไปรษณีย์
Post Office

Naresuan Rd.

ตำรวจท่องเที่ยว
Tourist Police
Station

สำนักงาน
ป่าไม้เขต

ตลาดห้าแยก
Ha Yake Market

ตลาดไทยอีสาน
Thai-Esan
Market

ถ.นเรศวร

Amphur Rd.

ถ.สุรกร
Surakan Rd.

สำนักงานปฐมศึกษา

ถ.โภคานุสรณ์
Pokanusorn Rd.

ถ.อำเภอ

วงเวียนกรมหลวงประจักษ์ฯ
Krom Luang Prajak Circle

ถ.รอบเมือง Ring Rd.

ถ.พรหมประกาย
Phomprakai Rd.

ซ.ทองคำอุทิศ

วัดบ้านจิก
(วัดทิพรัตน์นิมิตร)
Wat Ban Jig

ซ.จินตคาม Jintakam

อุดรแอร์พอร์ต
Udon Air Port

มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี
Rajabhat Institute
University

อุดรพิชัยรักษ์
Udon Phichairak

ศูนย์ TOYOTA

ตั้งงี่สุน
...ang Nge Soon

ไป จ.หนองบัวลำพู และ จ.เลย
To Nongbua Lampu and Loie

สนามบิน
Air Port

สนามกอล์ฟกองบิน 23
Wing 23 Golf Club

รพ.ค่ายประจักษ์ศิลปาคม
Khai Prajak Silpakhom H...

จริญศรี
นด์ รอยัล
sri Grand Royal
สภาอุตสาหกรรมจังหวัด
FTI Udonthani
รพ. เปาโลเมโมเรียล
Paolo Memorial Hospital
สถานีขนส่ง
Bus Terminal
สถานีรถไฟ
Railway Station
เจริญ
Charoen
ถ.โพศรี Posri Rd.
รพ. เอกอุดร
Eak Udon International Hospital
หนองเหล็ก
Nong Lek
หนองบัว
Nong Bua
ศาลเจ้าปู่ย่า
Phu-Ya Shrine
หนองบัว
Nong Bua Market
ถ.นิตโย Nitayo Rd.
ไปรษณีย์
Post Office
โรงเรียนเซนต์เมรี่
St. Mary School
โบสถ์คริสต์
Chursh
makro
วิทยาลัยสันตพล
Santapol College
เซ็นต์ มอลล์
Sent Mall
ไป จ.สกลนคร 160 กม.
To Sakol Nakol 160 km.
สนามม้าอุดรธานี
Udonthani Horsecourt
ถ.ทหาร
Thahan Rd.
ลปาคม
Hospital

ประวัติ พระพุทธโพธิ์ทอง

พระพุทธโพธิ์ทอง สร้างเมื่อปีใดไม่ปรากฏ แต่ผู้รู้ ผู้เฒ่าผู้แก่ชาวอำเภอไชยวานที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงวัดร้างบ้านเพียปู่ ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ที่ องค์พระพุทธโพธิ์ทองประดิษฐานอยู่ก่อนแล้ว คาดว่าสร้างมาเป็นเวลา ๑,๐๐๐ ปีแล้ว ต่อมาเมื่อประมาณ ๔๐ กว่าปีที่ผ่านมา **คุณพ่อเงิน ชัยรัตน์** ไปตั้งโรงน้ำตาลที่ตำบลไชยวาน ได้ยินกิตติศัพท์ว่ามีพระพุทธรูปองค์หนึ่งซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์มาก จึงปรึกษากับท่านนายอำเภอ **นายบุญช่วย ศรีสารคาม** อดีตนายอำเภอหนองหานในสมัยนั้น เพื่อขออัญเชิญพระพุทธโพธิ์ทอง มาประทับที่ทุ่งศรีเมืองจังหวัดอุดรธานีหน้าศาลากลางจังหวัด โดยสร้างศาลาเล็กๆ ให้เป็นที่ประทับขององค์พระพุทธโพธิ์ทอง

ต่อมาได้สร้างศาลหลักเมืองหลังใหม่แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ **คณะกรรมการมูลนิธิเพื่อทนุบำรุงศาลหลักเมือง** จึงเห็นสมควรว่าน่าจะสร้างศาลาพระพุทธโพธิ์ทองหลังใหม่เพิ่มขึ้นด้วย เพื่อให้เป็นที่สง่างาม รวมถึงเป็นสถานที่ให้ชาวอุดรธานีได้เข้ามาสักการะบูชาในบริเวณเดียวกัน จึงได้ปรึกษาหารือกับที่ปรึกษามูลนิธิฯ คือ **คุณปรีชา ชัยรัตน์** และท่านได้ให้ความเห็นชอบด้วย จากนั้นคณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้เข้าพบกับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในสมัยนั้นคือ **นายชัยพร รัตนนาคะ** เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งก็ได้รับความเห็นชอบเช่นเดียวกัน

จึงได้วางโครงการก่อสร้างศาลาพระพุทธโพธิ์ทองหลังใหม่ และผู้ว่าราชการจังหวัดก็รับเป็นประธานภาคราชการ คุณปรีชา ชัยรัตน์ รับเป็นประธานภาคเอกชน และคณะกรรมการมูลนิธิเพื่อทนุบำรุงศาลหลักเมืองฯ ร่วมเป็นกรรมการในการก่อสร้าง เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๗ จนแล้วเสร็จสมบูรณ์ในปัจจุบัน

คณะกรรมการมูลนิธิฯ จึงได้กำหนดเอาวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๘ ให้มีพิธีทางศาสนา ทำพิธีเบิกพระเนตรพระพุทธโพธิ์ทอง ซึ่งเป็นวันครบรอบ ๖ ปี หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเปิดศาลหลักเมือง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒

ประวัติ
ท้าวเวสสุวรรณ (กุเวร)

ท่านท้าวเวสสุวรรณ ๑ ใน ๔ ท้าวจตุโลกบาล โดยมี**ท้าวธตรฐะ** ดูแลพื้นที่อยู่ทางทิศตะวันออก **ท้าววิรุฬหก** ดูแลรักษาพื้นที่อยู่ทางทิศใต้ **ท้าววิรูปักษ์** ดูแลรักษาพื้นที่อยู่ทิศตะวันตก และท้าวเวสสุวรรณ รักษาพื้นที่อยู่ทางทิศเหนือ (ทิศอุดร) โดยทั้ง ๔ ท่านมีหน้าที่แบ่งกันปกครองทั้งเหล่าคนธรรพ์ กินรี กินนร กุมภัณฑ์ นาค เทวดา และยักษ์ อยู่บนสวรรค์ชั้นจตุมหาราชิกา ในส่วนของท้าวเวสสุวรรณ ท่านจะปกครองเหล่าอสูร และยักษ์ ตลอดจนภูติผีปีศาจทั้งหลาย

ตามตำนานกล่าวว่า เริ่มแรกท่านท้าวเวสสุวรรณปกครองอยู่เมืองลงกา ต่อมาได้ถูกทศกัณฑ์มายึด และขับไล่ให้ท่านไปอยู่ที่อื่นพร้อมทั้งแย่งบุษบก (ของวิเศษที่พระพรหมมอบให้) ไปครอบครองอีกท้าวเวสสุวรรณจึงได้มาสร้างเมืองใหม่อยู่บนสวรรค์ชั้น จตุมหาราชิกา โดยท่านมีหน้าที่ดูแลปกครองเหล่าอสูร ยักษ์ ตลอดจนเหล่าภูติผีปีศาจทั้งหมด และยังเป็นเจ้า บัญชีพระกาฬใหญ่ ท่านท้าวเวสสุวรรณท่านเป็น ยักษ์ที่ใจบุญ อีกทั้งยังให้ความเคารพ นับถือในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าเป็นอย่างยิ่ง

ในสมัยพุทธกาล กล่าวว่ามีพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ที่ออกเดินธุดงค์ไปตามป่าเขาลำเนาไพร เพื่อแสวงหาโมกขธรรม มีพระภิกษุสงฆ์บางรูปที่ยังไม่ได้สำเร็จอภิญญา มักจะโดนบรรดาภูติผีปีศาจหลอกหลอน ไม่เป็นอันได้ปฏิบัติเจริญสมาธิกรรมฐาน เพื่อชำระจิตใจให้สงบได้อย่างเต็มที่ ท่านท้าวเวสสุวรรณ ได้เสด็จลงมาจากเทวโลก เพื่อมากราบนมัสการสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมทั้งถวายมนต์ **"ภาณยักษ์"** ให้ไว้เพื่อเป็นมนต์ป้องกันเวลาพระภิกษุ สามเณร ที่ออกเดินธุดงค์ตามป่าเขา ถูกบรรดา ภูติผี ปีศาจ ยักษ์ เทวดา ที่เป็นมิจฉาทิฐิ หลอกหลอน ซึ่งมนต์ "ภาณยักษ์" บทนี้ยังนำมาใช้สวดกันอยู่จนถึงปัจจุบันนี้

โดยการสวดมนต์ "ภาณยักษ์" บทนี้มักจะทำเป็นพิธีการยิ่งใหญ่ ทุกวัดมักจะจัดให้มีการสวด "ภาณยักษ์" นี้ขึ้น เชื่อกันว่าใครที่ถูกคุณไสย ถูกของ หรือโดนผีเข้า เจ้าสิง เมื่อเข้าไปในบริเวณพิธีสวด "ภาณยักษ์" สิ่งอัปมงคลต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวก็จะหมดไปด้วย มนต์ภาณยักษ์ อันวิเศษบทนี้ และนอกจากนี้

ท้าวเวสสุวรรณ ยังเป็น**เทพเจ้าแห่งความร่ำรวย** สัญลักษณ์แห่งมหาเศรษฐี ในหนังสือเทวกำเนิดของพระยาสัจจาภิรมย์ ระบุชื่อท้าวเวสสุวรรณล้วนมุ่งหมายทางมหาเศรษฐีมั่งมีทรัพย์ อาทิ **ท้าวรัตนครรถ** (ผู้มีเพชรเต็มพุง) **ท้าวกุเวรธนบดี** (ผู้เป็นใหญ่ในทรัพย์) **ท้าวธเนศวร** (เจ้าทรัพย์) **องค์อิฉาวสุ** (ผู้มั่งมีได้ตามใจ) **ท้าวเวสสุวรรณ** (ยิ่งด้วยทอง) แม้แต่ชาวจีนก็ยกย่ององค์ท้าวเวสสุวรรณว่า เป็นเทพเจ้าแห่งโชคลาภและความร่ำรวย ในนาม **"องค์ไฉ่ซิงเอี๊ย"** ซึ่งมีบูชากันทุกบ้านร่ำรวยทุกคน ขับไล่ภูติผีปีศาจวิญญาณร้าย แก้เสนียดจัญไร อัปมงคลคุณไสยต่างๆ

หากท่านผู้ใดบูชาท่านท้าวเวสสุวรรณ ด้วยความเคารพศรัทธา จงเชื่อได้เลยว่าท่านจะประสบแต่ความโชคดี มีทรัพย์ ตลอดจนพ้นภัยจากบรรดาภูติผีปีศาจทั้งหลาย

คาถาบูชาท่านท้าวเวสสุวรรณโณ

*** จุดธูป ๙ ดอก และดอกกุหลาบแดง ๙ ดอก ตั้งนะโม ๓ จบ*
ระลึกถึงคุณ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
*บิดา มารดา ครูบา อาจารย์ ***

ปุตตะ กาโม ละเภปุตตัง ธะนะกาโมละ เภธะนัง อัตถิกาเย
กายะ ยายะ เทวานังปิยะตัง สุตวา อิติปิโส ภะคะวา
ยมมะราชาโน ท้าวเวสสุวรรณโณ มรนังสุขัง อะหังสุคะโต
นะโม พุทธายะ ท้าวเวสสุวรรณโณ จตุมหาราชาชิกา
ยักขะพันตาภัทฎูริโต เวสสะ พุสะ พุทธัง อรหัง พุทโธ
ท้าวเวสสุวรรณโณ นะโม พุทธายะ